

MATEMATIKA FANINI O‘QITISHDA INTELLEKTUAL TA’LIM PLATFORMALARIDAN FOYDALANISH USULLARI.

*Kalekeeva Tamara Turkmenbaevna, Nukus davlat pedagogika instituti,
pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent*

*Maxsutova Umida Dinmuxammed qizi, Nukus davlat pedagogika instituti,
fizika-matematika fakulteti talabasi*

*Quanishbaeva Hurliman Sabit qizi, Nukus davlat pedagogika instituti,
fizika-matematika fakulteti talabasi*

Annotatsiya: Matematika ta’limi zamonaviy texnologiyalar yordamida yanada samarali va qiziqarli bo‘lib bormoqda. Intellektual ta’lim platformalari o‘quvchilarga individual yondashuvni ta’minlab, ularning bilim darajasini oshirish va matematik fikrlash qobiliyatini rivojlantirishda muhim vosita hisoblanadi. Ushbu platformalar o‘quv jarayonini interaktiv, vizual va o‘quvchining ehtiyojlariga moslashtirilgan tarzda tashkil etishga imkon beradi.

Kalit so‘zlar: matematika, ta'lim platformalari, individual yondashuv, baholash tizimi, avtomatik baholash, dasturlar.

Intellektual ta’lim platformalari o‘quvchilarning bilim darajasini aniqlashda diagnostik testlar va avtomatik baholash tizimlaridan foydalanadi. Bu o‘quvchining qaysi mavzularda zaifligini ko‘rsatib, o‘qituvchiga individual reja tuzishda yordam beradi. Shunday qilib, har bir o‘quvchi o‘ziga moslashtirilgan ta’lim dasturiga ega bo‘ladi, bu esa o‘rganish jarayonining samaradorligini oshiradi. Matematikaning murakkab tushunchalarini osonlashtirish uchun intellektual platformalar ko‘plab vizual vositalardan foydalanadi. Animatsiyalar, grafikalar va interaktiv modellar yordamida o‘quvchilar mavzuni yaxshiroq tushunadi. Bu usul o‘quvchilarning darsga qiziqishini oshiradi va ularni faol ishtirok etishga undaydi. Platformalar o‘quvchilarga mustaqil ishlash imkonini

yaratadi. Doimiy ravishda yangi masalalar va testlar taqdim etilib, o'quvchilar o'z bilimlarini mustahkamlash imkoniga ega bo'ladi. Avtomatik fikr-mulohaza tizimi xatolarni tezda aniqlab, ularni tuzatishda yordam beradi, bu esa o'z-o'zini baholash ko'nikmalarini rivojlantiradi.[1]

O'qituvchilar uchun esa intellektual ta'lim platformalari ta'lim jarayonini samarali boshqarish imkonini beradi. O'quvchilarning yutuqlari va qiyinchiliklari haqida ma'lumot olish, darslarni individual tarzda rejalashtirish, qo'shimcha yordam ko'rsatish imkoniyati mavjud. Bu platformalar pedagogik jarayonni yanada interaktiv va samarali qiladi. O'quvchilarning motivatsiyasini oshirishda ham intellektual ta'lim platformalari muhim rol o'ynaydi. Natijalarni ko'rish, o'zaro bellashish va rag'batlantirish tizimlari o'quvchilarni yanada faol va qiziqarli o'rganishga undaydi. Shuningdek, platformalar o'quvchilarga amaliy loyihalar orqali bilimlarini qo'llash imkonini beradi.[2]

Masofaviy ta'lim imkoniyatlari ham intellektual platformalar yordamida kengayadi. O'quvchilar istalgan vaqtda va joyda matematikani o'rganishlari mumkin, bu ayniqsa qishloq joylarda yashovchilar uchun muhimdir. Masofaviy ta'lim o'qituvchilarga ham darslarni samarali tashkil etishda yordam beradi. Ijodkorlikni rivojlantirish uchun platformalar turli interaktiv vazifalar va loyihalarni taklif etadi. Bu o'quvchilarga yangi masalalar yaratish, yechimlar topish va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini oshirish imkonini beradi.[3]

Kommunikatsiya sohasida ham intellektual platformalar samarali. O'quvchilar savollarini tezda berib, javob olishlari mumkin. Bu o'qituvchining individual yordam ko'rsatishini osonlashtiradi va o'quvchilar o'rtasida hamkorlikni rivojlantiradi. Ta'lim jarayonini doimiy yangilash imkoniyati ham mavjud. Platformalar yangi metodikalar va ta'lim kontentlari bilan boyitilib boriladi, bu esa ta'lim sifatini oshirishga xizmat qiladi. Monitoring va baholash jarayonlari ham soddalashadi.[4]

Ta'lim samaradorligini oshirishda intellektual platformalar muhim vosita hisoblanadi. O'qituvchi vaqt va kuchni tejab, o'quvchilarning bilim darajasini aniqlash va baholash imkoniyatiga ega bo'ladi. Shu bilan birga, platformalar o'quvchilarning mustaqil rivojlanishiga ham yordam beradi. Zamonaviy intellektual ta'lim platformalari nafaqat o'quvchilarning bilimlarini oshirish, balki ularning mantiqiy fikrlash, muammolarni hal qilish va analitik ko'nikmalarini rivojlantirishga ham xizmat qiladi. Masalan, ba'zi platformalar o'quvchilarga murakkab matematik masalalarni bosqichma-bosqich yechishni o'rgatadi, shu bilan birga ularni mustaqil fikrlashga rag'batlantiradi. Bu esa o'quvchilarning o'z bilimlariga bo'lgan ishonchini oshiradi.[5]

Bundan tashqari, intellektual platformalar o'quvchilarning individual o'rganish uslublarini hisobga oladi. Ba'zi o'quvchilar vizual materiallar orqali yaxshiroq o'rganadi, boshqalari esa amaliy mashqlar orqali. Shu sababli, platformalar turli xil ta'lim metodlarini birlashtirib, har bir o'quvchiga mos keladigan ta'lim shaklini taqdim etadi. O'qituvchilar uchun esa bu platformalar o'quv jarayonini monitoring qilishda qulaylik yaratadi. Ular o'quvchilarning har birining yutuqlari va qiyinchiliklarini real vaqt rejimida kuzatishlari mumkin. Bu esa darslarni yanada samarali rejalashtirishga va o'quvchilarga kerakli yordamni ko'rsatishga imkon beradi. Ta'lim jarayonida o'quvchilar va o'qituvchilar o'rtasidagi interaktiv muloqotning rivojlanishi ham intellektual platformalarning afzalliklaridan biridir. O'quvchilar o'z savollarini platforma orqali tezda so'rashi va javob olishlari, shuningdek, o'qituvchilar bilan fikr almashishlari mumkin. Bu esa ta'lim jarayonini yanada jonli va samarali qiladi. Shuningdek, intellektual ta'lim platformalari o'quvchilarning bilimlarini baholashda adolatli va ob'ektiv tizimlarni taqdim etadi. Avtomatik baholash tizimlari inson xatolarini kamaytirib, natijalarni tez va aniq chiqaradi. Bu o'quvchilarda adolat tuyg'usini mustahkamlaydi va ularni yanada ko'proq o'rganishga undaydi.[6]

Ta'lim jarayonida yangi texnologiyalarni qo'llash o'quvchilarning raqamli savodxonligini oshirishga ham xizmat qiladi. Bugungi kunda raqamli ko'nikmalar har qanday sohada muhim ahamiyatga ega, shuning uchun matematika fanini o'qitishda intellektual platformalardan foydalanish o'quvchilarning kelajakda muvaffaqiyat qozonishlariga yordam beradi.

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, intellektual ta'lim platformalarini matematikani o'qitishda qo'llash nafaqat ta'lim jarayonini samarali va qiziqarli qiladi, balki o'quvchilarning individual ehtiyojlarini hisobga olgan holda ularning bilim va ko'nikmalarini yanada rivojlantirishga xizmat qiladi. Bu platformalar o'qituvchilarga darslarni yanada sifatli tashkil etish va boshqarishda yordam beradi, ta'limning zamonaviy talablariga mos keladigan sharoit yaratadi. Shu bois, ta'lim muassasalari va pedagoglar intellektual ta'lim platformalarini keng joriy etishga va undan samarali foydalanishga katta e'tibor qaratishlari lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Axmedov, S. (2023). "Zamonaviy ta'lim texnologiyalari: intellektual platformalarning roli". Toshkent: Ta'lim nashriyoti.
2. Islomov, B. va Rasulova, M. (2022). "Matematika ta'limida interaktiv metodlar". Toshkent: O'zbekiston Milliy Universiteti nashriyoti.
3. Qodirov, J. (2024). "Raqamli ta'lim vositalari va ularning samaradorligi". Samarqand: Samarqand Davlat Universiteti nashriyoti.
4. Tursunova, N. (2023). "Intellektual ta'lim platformalari yordamida individual yondashuv". Toshkent: Pedagogika nashriyoti.
5. Yusupov, D. va Karimova, L. (2022). "Matematika fanini o'qitishda innovatsion texnologiyalar". Toshkent: Ilm-fan.

6. Mirzaev, A. (2023). "Masofaviy ta'lim va intellektual platformalar". Nukus: Qoraqalpog'iston Davlat Universiteti nashriyoti.

7. Sobirova, F. (2024). "O'quvchilarning mantiqiy fikrlashini rivojlantirishda interaktiv ta'lim vositalari". Toshkent: Ta'lim va Ilm.